

Mam en pap nemen met een dikke knuffel afscheid van Toon.
'Veel plezier bij Oop!' zegt pap.
'Tot binnen een weekje,' knipoogt mam.
Ze stappen in en rijden weg. Opa en Toon zwaaien hen uit.

Toon blijft een week bij zijn opa in Haasdonk logeren. Hij heeft er ontzettend veel zin in. Oop Haasdonk heeft een grote tuin met daarachter een boomgaard en daarachter allemaal velden. Opa woont in een oude boerderij, met een schuur en een stal met kippen en schapen. Toon mag de dieren elke morgen voederen. In de schuur staat ook een grote trampoline en aan het plafond hangt een dik touw. Toon springt dan van de trampoline naar het touw en zwiert zo door de schuur. Als hij tijdens de sprong het touw mist, landt hij zacht op een hoop stro.

Toon verveelt zich nooit bij opa. Er is zoveel te doen en zoveel ruimte om te spelen. Thuis heeft hij geen tuin. Hij woont drie hoog in een flat in de stad. De week op het platteland vindt Toon dan ook altijd de leukste week van de zomervakantie. Het aller-allerleukste bij Oop Haasdonk is natuurlijk Piet, opa's hond, een schat van een bokser. Toon kan uren zoet zijn met stokken te gooien die Piet dan terugbrengt. Hij gaat ook elke dag met Piet wandelen en de hond mag bij hem op de kamer slapen. Toon en Piet zijn dikke maatjes.

Er is maar één minpuntje aan logeren bij opa: hij heeft geen tv en gaat altijd vroeg naar bed. Dat is vanavond niet anders. Na de pannekoeken met spek (de lekkerste van het land) geeuwt opa en rekt zich uit.

'Ik ben moe,' zucht hij.

'Maar opa... het is nog maar acht uur!' protesteert Toon.

'Mooie tijd om naar bed te gaan. Morgen moet ik weer vroeg uit de veren.'

Toon zucht. Oop staat altijd op met het eerste hanengekraai. Veel te vroeg voor Toon.

'Zullen we nog even met Piet gaan wandelen?' probeert Toon, maar als opa naar bed wil, houdt niets of niemand hem tegen.

Toon zit op bed en leest een stripverhaal. Piet ligt naast hem in de mand. Opa snurkt in de kamer ernaast. Plots waait het raam open en een koude wind stroomt naar binnen. Toon rilt. Hij vindt het vreemd. Het is immers een warme zomeravond. Hij gaat naar het raam om het te sluiten, maar ziet in de verte allemaal lichtjes branden. Toon is verbaasd. Ziet hij dat goed? Daar staat een kasteel. Er waaien zelfs flarden vioolmuziek naar binnen. Het lijkt wel of er een feest aan de gang is. Maar ... hij wist helemaal niet dat daar een kasteel stond. Zouden ze dat het voorbije jaar gebouwd hebben? Dat is onmogelijk. Hij zou het aan opa willen vragen, maar die slaapt al.

Toon kijkt op de klok. Tien uur. Het is zelfs nog niet helemaal donker. Zou hij er stiekem een kijkje gaan nemen?

Toon trekt zijn schoenen aan en sluipt stilletjes het huis uit. Piet kijkt hem met bange ogen na en jankt zachtjes, alsof hij Toon wil waarschuwen om er niet heen te gaan. Maar Toon rent door de velden naar het kasteel.

Toon huivert als hij voor het kasteel staat. Op de torens en kantelen staan gebeeldhouwde skeletten en duivelachtige figuren in lange rijen naast elkaar. De muziek in het kasteel klinkt lieflijk en uitnodigend, maar langs buiten ziet het Middeleeuwse bouwwerk er spookachtig uit. Toon draait zich om en wil vertrekken, voelt plots een koude windvlaag in zijn nek en hoort iemand zijn naam fluisteren. Een meisjesstem.

‘Pssst! Toon!’ fluistert ze.

Toon draait zich verbaasd om. Op de loopbrug van het kasteel staat een meisje. Haar lange blonde haren wapperen in de wind. Ze draagt een lange witte jurk en is op blote voeten. Ze wuift met een lieve glimlach naar Toon. Hij begrijpt er niks van. Hij kent haar helemaal niet, dus hoe kent ze zijn naam?

Het meisje wenkt hem. ‘Kom,’ zegt ze zachtjes. Het lijkt alsof haar woorden door de wind worden gefluisterd.

Toon gaat naar haar toe. ‘Hoe ken je mijn naam?’ vraagt hij. Ze antwoordt niet, maar glimlacht. ‘Ik heet Nele,’ fluistert ze. Voor Toon iets kan zeggen, neemt ze hem bij de hand en trekt hem mee naar de binnenplaats van het kasteel. Toon schrikt van haar ijskoude hand.

Zijn mond valt open van verbazing: Op het binnenhof speelt een driekoppig orkest klassieke muziek. Er staat een lange tafel vol met heerlijke gerechten. Overal staan kandelaars met brandende kaarsen en tegen de muren hangen fakkels. De binnenplaats baadt in een lieflijk licht van de vlammen. Het plein loopt vol met mensen in feestelijk witte kleding. Telkens als Toon een van hen aankijkt, kijken ze terug en knikken met een vriendelijke glimlach naar hem.

Toon voelt een koude rilling over zijn rug glijden. Het lijkt alsof deze mensen hem kennen, alsof ze hem verwachten.

‘Ik wist helemaal niet dat hier een kasteel stond,’ zegt hij tegen Nele.

‘Kom, ik laat je alles zien,’ fluistert ze.

Ze neemt Toon weer bij de hand en trekt hem mee naar binnen. Haar hand voelt zo koud als sneeuw. Toon wil er iets over vragen, maar ze komen in een grote zaal, waar ook een orkest speelt. Ook hier staat ook een grote gelagtafel vol met de meest smakelijke gerechten. Het valt Toon op dat niemand eet of drinkt. De gasten praten ook niet met elkaar. Ze wandelen in stilte door de ruimte en telkens als Toon naar een van hen kijkt, beantwoorden ze zijn blik met een beleefde hoofdknik en een glimlach. Wat raar. Houden ze hem soms in de gaten?

Maar Toon krijgt de tijd niet om er over na te denken. Nele leidt hem aan haar ijskoude hand dieper en dieper het kasteel binnen. Ze klimmen via een steile wenteltrap tot in het hoogste puntje van een toren. Daar heeft Toon een machtig uitzicht over de streek. Het is adembenemend mooi. Hij ziet de lichtjes van de rijdende auto’s over de snelweg en de flikkerlichten van de draaiende windmolens. Verderop ligt ook de boerderij van opa. Het stelt hem gerust.

Plots wordt zijn aandacht getrokken door iets dat op het binnenplein van het kasteel gebeurt. Hij kijkt naar beneden. De muziek is gestopt en alle feestgangers verzamelen zich op het binnenplein. Ze drommen er samen in een grote massa en kijken omhoog. Het is muisstil. Naar wat kijken ze? Naar hem?

Toon draait zich om. Hij wil Nele om uitleg vragen, maar schrikt. De lieve glimlach op haar gezicht is verdwenen. Ze ziet er nu oud en gerimpeld uit, met een trieste blik in haar ogen.

‘Nele? Wat is er met jou gebeurd?’ vraagt Toon geschrokken.

‘Het spijt me,’ zegt ze en valt dan met een doffe smak neer op de grond. Toon knielt neer en grijpt haar pols. Hij voelt niks. Is ze dood? Toon schudt haar door elkaar, maar ze reageert niet. Hij begrijpt het niet. Nele lijkt nu op een dode oude vrouw. Het is afschuwelijk.

‘Help!’ roept Toon naar beneden. ‘Help! Iemand moet de ambulance bellen!’

Hij is zo in paniek dat hij niet merkt dat de klok op de toren voor de twaalfde keer slaat. Het is precies middernacht. Toon ziet tot zijn grote verbijstering hoe het lichaam van Nele oplost in een stofwolk waaruit plotseling een levend skelet wandelt. Geschokt blijft Toon staan. Hij kan van angst geen stap meer verzetten. Voor hem staat een levend geraamte. Twee holle gaten, op de plaats waar bij een mens van vlees en bloed de ogen zich bevinden, staren hem

triest aan. Dan strekt de skelet haar arm uit. Toon deinst van schrik achteruit, maar de kale witte botjes van het levende geraamte klemmen zich strak om zijn hand. Het voelt net zo koud als de hand van Nele.

Dezelfde kou...?

‘Nele?’ vraagt Toon verbaasd aan het geraamte. ‘Ben jij Nele?’

Het skelet aarzelt een ogenblik, maar knikt dan. Toon wil zich uit haar greep losmaken, maar ze houdt hem stevig vast.

‘Laat me los! Laat me gaan!’ roept Toon. Hij probeert zich wild los te rukken, maar het lukt hem niet.

‘Je moet mee, mee naar de hel,’ zegt Nele met een stem die koud als de poolwind klinkt.

Plots begint de toren te schudden. Het lijkt wel een aardbeving. Diep vanuit de aarde weerklinkt een angstwekkend gegrom. Alsof een vraatzuchtig monster uit de aarde kruipt, klaar om alles en iedereen te vernietigen. Het schokken en beven van de toren wordt erger.

‘Wat is dat? Wat gebeurt er?’ vraagt Toon met een angstige stem.

‘Mee naar beneden,’ zegt Nele ijskoud en trekt Toon mee de trap af. Terwijl de toren schudt en beeft, gaan ze naar beneden. De ijzige greep van het skelet dwingt hem mee af te dalen.

‘Wacht!’ roept Toon wanhopig.

Nele stopt.

‘Je moet me vertellen wat hier aan de hand is,’ zegt hij. Nele aarzelt weer. Dan laat ze hem los en zucht.

‘Je bevindt je in het kasteel van de duivel,’ vertelt ze. ‘Eenmaal in de honderd jaar verrijst het uit de diepste kraters van de aarde, hongerig naar een verse ziel. Om klokslag twaalf uur, slokt de duivel het kasteel weer op... Dan verdwijnt het samen met de verdoemden weer in de grond.’

‘Dat schudden en beven...? Betekent dat dat het kasteel nu in de aarde verdwijnt?’ vraagt Toon met een angstige stem.

Nele knikt. ‘Samen met jou keren we terug naar het rijk van de duivel. Jij gaat met ons mee. Je bent onze buit. Je wordt geofferd aan onze meester, de duivel. Verdoemd voor de eeuwigheid zul je zijn, net zoals wij. Wij zijn allemaal ooit het slachtoffer van dit kasteel geweest. We zijn allemaal verdoemde zielen.’

‘Nee!’ roept Toon uit. ‘Nee, ik laat me niet door de duivel vangen.’ Hij duwt Nele opzij. Het geraamte dondert van de trappen af en spat in duizenden botten en knoken uit elkaar. Toon springt eroverheen en stormt de trap af. Hij neemt wel vijf tredes tegelijk, rent door de lege zaal naar buiten en... komt op het binnenplein oog in oog te staan met een leger van honderden skeletten die een grommend geluid maken. Toon deinst achteruit, weer naar binnen, maar voelt de ijskoude hand van Nele die hem bij de schouder vastgrijpt.

‘Nele?’

Toon begrijpt dat hij haar niet gedood heeft door haar van de trap te duwen. Ze was al dood. Niemand kan haar nog vermoorden.

‘Je kan onmogelijk vluchten,’ zegt Nele.

Ondertussen is het kasteel al bijna helemaal in de grond verdwenen. Toon ziet het plafond van de zaal op hem afkomen. Hij springt naar buiten en ontsnapt op het nippertje aan verplettering. Voor hem staan honderden skeletten. Ze kijken hem dreigend aan en stampen ritmisch met hun voeten op de grond, alsof ze hem daarmee de aarde in willen stampen. Toon kijkt naar links, naar rechts, hij kan geen kant op.

Achter hem verdwijnt het kasteel in een helse diepte. De aarde is er een vlammeende vuurzee die gromt en spuwt en gulzig is naar zijn ziel. De duivel roept hem, de duivel wil hem, de duivel heeft hem bijna...

Maar dan... plotseling, splijt het leger skeletten dat voor hem staat in twee. Zo ontstaat er een doorgang, een ontsnappingsroute naar de vrijheid,... Door de gang die de skeletten vrijmaken, komt Piet op hem afgelopen. Piet! Piet komt hem redden!

Piet komt blaffend op hem afgestormd. Toon aarzelt geen seconde. Hij profiteert van de onverwachte weg naar de vrijheid en rent op Piet af. De hond draait zich om en baant zich een weg tussen de skeletten, waardoor Toon kan ontsnappen, weg van die verdoemde plek. Waar Piet loopt, wijken de skeletten opzij, alsof ze bang van hem zijn. Ze maken nu geen grommend, dreigend geluid meer, maar een bang, klagend, huilerig gezoem.

Piet en Toon rennen maar door en plots wijken de skelletten allemaal achteruit. Ze worden opgeslokt door de woeste vlammenzee die al het hele kasteel verzwolgen heeft. Jankend en kermend als bange honden verdwijnen ze in het gapende, vlamrende gat in de aarde. Duizenden geraamtes verdwijnen in het vuur dat uit de grond komt en dan plots... sluit de aarde zich, is alles verdwenen en wordt het donker. Toons ogen moeten aan het donker wennen. Hij schrikt plots van een hand die hij op zijn schouder voelt. Hij draait zich met een ruk om. Het is een warme hand... Het is...

‘Opa!’ En Toon vliegt in de armen van zijn opa. Ze staan in het midden van een weide. Alles ziet er normaal uit.

‘Is het dan allemaal maar een droom geweest?’ vraagt Toon.

‘Nee hoor,’ antwoordt opa. ‘Piet is me wakker komen maken. Hij leidde me naar deze plek. Toen ik het kasteel in de vlammenzee zag zakken, begreep ik dat dit alleen het werk van de duivel kon zijn. Ik draag een kruisje rond mijn nek. Dat draag ik al sinds ik kind ben. Het is ooit door een priester gewijd met wijwater. Ik heb het aan de halsband van Piet gebonden in de hoop dat het de duivel zou afschrikken en ja hoor... het werkte.’

Toon omhelst zijn opa. ‘Als jij er niet was geweest...’ zucht hij.

‘Dan was ik je persoonlijk in de hel komen halen!’ lacht zijn opa.

Ze lachen allebei, blij en opgelucht dat het goed is afgelopen. De rest van de week is opa, tot grote blijdschap van Toon, telkens laat gaan slapen. Samen met Piet maakten ze lange wandelingen door de velden en van de duivel was geen spoor meer te bekennen.

Die stuurt zijn leger verdoemden pas binnen honderd jaar weer naar Haasdonk. Men weze gewaarschuwd...

www.dirknielandt.be